

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. JANA PAWŁA II
W CHWARSTNICY**

2018/2019

Opracowanie:

Ilona Partyka

Lilla Wolniakowska

Jowita Fuks

Małgorzata Poznańska

1 . Podstawa prawna programu

1. Art.1, pkt. 19 Ustawy – Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r. (Dz.U. z 2017, poz.59).
2. Ustawa z dnia 26 stycznia Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2017, poz. 1189 i 2203- tekst jednolity) dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017r. poz.356).
4. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017, poz. 1591)- określa zadania wychowawców i nauczycieli dotyczące wyboru kierunku kształcenia i zawodu oraz zakresu obowiązków doradców zawodowych.

Zespół

- wicedyrektor,
- pedagog szkolny,
- doradca zawodowy,
- wychowawcy I-III – orientacja zawodowa,
- wychowawcy IV-VIII – preorientacja zawodowa,
- wychowawca III gimnazjum – poradnictwo.

2. Założenia programu:

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i wyboru zawodu.
2. Program zawiera informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy, a także predyspozycjami zawodowymi.
3. Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że: wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni

wielu lat życia; na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów ścieżek edukacyjnych i rynku pracy.

Na wybór zawodu:

1. Wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny , aktywność własna jednostki.
2. Preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka; działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły.
3. WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną).
4. WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.
5. Instytucje wspomagające: KOWEZiU, ORE, CIZ, PPP, PUP, WUP, Rodzice, Młodzieżowe Centrum Kariery z siedzibą w Gryfinie(p. Dorota Olszak)

3. Cele ogólne programu ukierunkowane na:

- samopoznanie;
- przyszłość;
- rynek pracy;
- na realizację celów związanych z karierą zawodową;
- wstępne zapoznanie uczniów klas I – II z różnorodnością zawodów na rynku pracy;
- stworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających rozwijaniu zainteresowań;
- rozwijanie pozytywnej postawy wobec pracy;
- przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji edukacyjno zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy;
- przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie;
- kształtowanie postaw kreatywnych we współczesnym świecie.

4. Cele szczegółowe (rezultaty):

- **Uczniowie** : poznają swoje możliwości, zainteresowania, uświadamiają sobie swoje cechy charakteru, predyspozycje, rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych; wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty; mają większą motywację do nauki, mają świadomość wykorzystania nauki w praktyce, znają strukturę szkolnictwa, umieją dobrze się zaprezentować, znają zasady dobrej komunikacji, i sposoby radzenia sobie ze stresem, potrafią wyszukiwać oraz przetwarzać informację o zawodach i rynku pracy.

- **Nauczyciele:** współrealizują wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w szkole, potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów, rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, lub kierują do specjalistów, znają ścieżki edukacyjne, włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa, zawodowego w szkole.
- **Rodzice:** znają strukturę szkolnictwa, znają swoje dziecko, znają czynniki ważne przy wyborze szkoły, angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy, hobby, zainteresowania).

5.Efekty działań w zakresie doradztwa zawodowego:

Uczeń klas I-III po zakończeniu zajęć potrafi:

- opisać swoje zainteresowania oraz prezentować je przed grupą;
- podać przykłady zainteresowań innych ludzi;
- podać przykłady swoich mocnych stron;
- odgrywać różne role zawodowe w zabawie;
- wymieniać nazwy zawodów wykonywanych przez osoby z bliższym i dalszym otoczeniu;
- omówić znaczenie pracy w życiu człowieka;
- wytłumaczyć potrzebę uczenia się;
- opowiadać, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- samodzielnie podejmować decyzje związane z jego osobą.

Uczeń klas IV – VIII po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- dokonać adekwatnej samooceny;
- rozpoznać swoje mocne i słabe strony;
- wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności;
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno – zawodową;
- dostosować się do zmian;
- analizować źródła informacji edukacyjno – zawodowej;
- potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową, zgodną z jego zainteresowaniami;
- współpracować w zespole;
- sporządzać CV i list motywacyjny;
- skutecznie się zaprezentować;
- zachować się asertywnie;
- dopasować kompetencje do zawodu;
- sprawnie się komunikować;
- przewidzieć skutki działań.

Rodzic po realizacji programu:

- zna system edukacji
- zna instytucje i organizacje wspierające dziecko w wyborze dalszej drogi kształcenia
- świadomie towarzyszy w ścieżce kariery swojego dziecka
- włącza się jako przedstawiciel różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły – przykład różnych karier zawodowych

Nauczyciel :

- **tworzy bazy informacji o lokalnym rynku pracy oraz lokalnych szkołach;**
- **prowadzi dokumentację o lasach absolwentów;**
- obejmuje indywidualną opieką w wyborze zawodu;
- rozwija zainteresowanie młodzieży wolontariatem, jako szansą na rozwój psychospołeczny i zdobywanie pierwszych doświadczeń zawodowych;
- organizuje spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- organizuje wycieczki do szkół ponadpodstawowych na dni otwarte, targi organizacyjne;
- organizuje spotkania i zajęcia warsztatowe z doradcami zawodowymi z zewnątrz.

6. Metody i techniki pracy.

- Diagnoza zainteresowań i predyspozycji uczniów.
- Realizacja celów podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej (realizacja podstawy programowej).
- Naśladowanie przedstawicieli różnych zawodów podczas gier i zabaw.
- Zajęcia służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Zajęcia doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem, autoprezentacji.
- Udostępnianie informacji o szkołach i zawodach.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom.
- Wycieczka do szkoły branżowej.
- Wycieczka do zakładu pracy/firmy.

7. Scenariusze i konspekty, materiały edukacyjne, diagnostyczne, zasady ich udostępniania.

Materiały edukacyjne:

- informatory o zawodach i szkołach;
- scenariusze zajęć;
- materiały diagnostyczne opracowane przez doradcę zawodowego i Zespół Wychowawczy, stanowi bazę dydaktyczną dostępną w bibliotece doradcy zawodowego.

Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań doradczych

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej				
L.p	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klas VIII i IIIIG.	Dokonanie diagnozy (ankieta zainteresowań) podczas zajęć z doradcą zawodowym i w ramach godzin z wychowawcą.	Wychowawcy klas, Pedagog Dorota Olszak	X 2018 r.
2.	Zebranie informacyjne z rodzicami klas VIII i IIIIG	Poinformowanie rodziców o Wewnątrzszkolnym Systemie Doradczym.	Wychowawcy klas.	XI 2018 r.
Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.				
	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stworzenie kącika informacyjnego w szkolnym Centrum multimedialnym dot. systemu edukacji szkolnej w Polsce i regionie, zawierające informacje dot. sieci szkół ponadpodstawowych	Prowadzenie w pracowni komputerowej folderu Doradztwo zawodowe	Nauczyciel informatyki	Stworzenie folderu Doradztwa zawodowego do XII2018 Aktualizacja: przynajmniej raz w semestrze
2.	Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć. Prowadzenie punktu konsultacyjnego .	Doradca zawodowy Pracownicy PPP CIZ Pedagog szkolny	X-V 2018/2019
Obszar 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.				
MODUŁ : POZNANIE SIEBIE				
L.p	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Zebranie informacji dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień	Tematyka zajęć w klasach I – III 1. Lubię to! - poznajemy swoje zainteresowania 2. Zawody naszych rodziców	Wychowawcy klas	IX – VI 2018/2019

	<p>3. Kto pracuje w naszej szkole?</p> <p>4. Jesteśmy mistrzami – każdy z nas ma talent</p> <p>5. Poznajemy różne zawody</p> <p>6. Kim chcę zostać kiedy dorosnę?</p> <p style="text-align: center;">W klasie IV</p> <p>1. Jaki jestem?</p> <p>2. Moje sukcesy</p> <p>3. Kim są moi rodzice – jaki zawód wykonują?</p> <p style="text-align: center;">W klasie V</p> <p>1. Moje mocne strony</p> <p>2. Moje marzenia</p> <p>3. Kim zostanę jak dorosnę?</p> <p style="text-align: center;">W klasie VI</p> <p>1. Ja – to znaczy kto? (Określenie własnych zainteresowań, zdolności i uzdolnień oraz kompetencji).</p> <p>2. Moje hobby.</p> <p>3. Młodzieżowy Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych – MŁOKOZZ.</p> <p>5. Dzień Kreatywnych Pasjonatów. (Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców.</p> <p>6. Zawodowy idol (Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz podstawowej specyfiki pracy w zawodach.)</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Wychowawca klasy</p>	<p>IX – VI 2018/2019</p> <p>IX – VI 2018/2019</p> <p>IX – VI 2018/2019</p>
--	--	---	--

		<p style="text-align: center;">w klasach VII:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Moje mocne i słabe strony. 2. Zdolności i umiejętności. 3. Zainteresowania. 4. Predyspozycje zawodowe. 5. Osobowość zawodowa. 6. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery. 7. Motywacja. 8. Praca w zespole. 9. Świat zawodów. 10. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy. 	<p>Doradca zawodowy /wychowawca klasy</p>	<p>IX – VI 2018/2019</p>
		<p style="text-align: center;">Tematyka zajęć w klasach VIII:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System edukacji w Polsce. 2. Cele edukacyjne i zawodowe. 3. Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy? 4. Praca jako wartość. 5. Nowe zawody. 6. Moje zasoby, a oczekiwania pracodawców. 7. Autoprezentacja , czyli sztuka przedstawiania siebie. 8. Praca jako wartość w życiu. 9. Wolontariat - wstępem do kariery. 10. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych. <p style="text-align: center;">Tematyka zajęć W klasie III gimnazjum</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System edukacji w Polsce. 2. Cele edukacyjne i zawodowe. 3. Współczesny rynek pracy. 	<p>Doradca zawodowy Wychowawca klasy</p> <p>Doradca zawodowy, Wychowawca klasy</p>	<p>IX – VI 2018/2019</p> <p>IX – VI 2018/2019</p>

		<p>4. Ja na obecnym rynku pracy.</p> <p>5. Praca jako wartość.</p> <p>6. Zawody przyszłości.</p> <p>7. Dokumenty aplikacyjne.</p> <p>8. Autoprezentacja</p> <p>9. Co warto wiedzieć o szkołach branżowych?</p> <p>10. Alternatywne drogi dojścia do zawodu.</p>		
MODUŁ: WIEDZA O ZAWODACH I RYNKU PRACY				
L.p	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	<p>1. Ogłoszenie na zebraniach o prowadzonej w szkole akcji zapraszania rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów;</p> <p>2. Przeprowadzenie lekcji wychowawczej z udziałem gościa w klasie VII i VIII i III G</p>	Wychowawcy klas	IX – VI 2018/2019
2.	Uczestnictwo w zajęciach „Doradztwo zawodowe”	Spotkanie klas VIII i III G z p. D.Olszak	Pedagog szkolny	X - IV 2018/ 2019
3.	Konsultacje indywidualne	Spotkania indywidualne z doradcą zawodowym z PPP	Pedagog szkolny	I – III 2018/2019
4.	Udział w dniach otwartych szkół	Prezentacja szkół – Targi szkół	Pedagog szkolny	III – IV 2018/2019
5.	Wprowadzenie pojęcia „ praca ”, „ zawód ”, „ rynek pracy ”. Informacje dot. podstawowych grup zawodowych	<p>1. Podczas zajęć przedmiotowych, udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu.</p> <p>2. Wycieczka do zakładu pracy/firmy.</p>	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, Doradca zawodowy.	XI – VI 2018/ 2019

MODUŁ: PLANOWANIE PRZYSZŁOŚCI ZAWODOWEJ				
	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Wprowadzenie pojęcia system edukacji i informacji dot. szkół ponadpodstawowych w regionie.	1. Konsultacje z rodzicami. 2. Zajęcia grupowe: „ Co wiem o szkołach ponadpodstawowych w swoim regionie ”. 3. Udostępnianie informatora. 4. Punkty konsultacyjne dla zainteresowanych uczniów i ich rodziców.	Wychowawcy klas, Pedagog szkolny, Doradca zawodowy	X-VI 2018/2019
Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.				
L.p	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stała kontrola prawidłowości przebiegu zadań.	Sprawozdanie z realizacji zadań	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy.	Raz w roku szkolnym 2018/2019.
2.	Śledzenie losów absolwenta	Prowadzenie „Księgi Absolwenta”	Pedagog	

Ewaluacja

Cele:

Ewaluacja ma na celu sprawdzenie, czy działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców oraz spełniły założenia Programu. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia.

Metody zbierania danych:

- ankieta,
- obserwacja.

Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie ewaluacji: doradca zawodowy, pedagog szkolny.

Sposób prezentacji wyników badań efektów pracy doradczej: przedstawienie wyników ewaluacji na zebraniu z rodzicami i posiedzeniu Rady Pedagogicznej.